

Põhiseaduskomisjoni tegevuse ülevaade Riigikogu XII koosseisu VII istungjärgu ajal

Antud lühiülevaade käsitleb Riigikogu põhiseaduskomisjoni tegevust **Riigikogu XII** koosseisu **VII** istungjärgul, **perioodil 13. jaanuar - 19. juuni 2014.**

Komisjoni koosseis ja koosseisumuudatused

Rait Maruste, komisjoni esimees

Deniss Boroditš, komisjoni aseesimees kuni 28.01.2014, komisjoni liige kuni 27.03.2014

Tarmo Tamm, komisjoni aseesimees alates 28.01.2014

Jaak Aaviksoo, komisjoni liige alates 27.03.2014

Peep Aru, komisjoni liige

Andres Herkel, komisjoni liige alates 09.04.2014

Kalev Kotkas, komisjoni liige alates 27.03.2014

Kaja Kreisman, komisjoni liige kuni 27.03.2014

Rein Lang, komisjoni liige

Väino Linde, komisjoni liige

Mart Nutt, komisjoni liige kuni 27.03.2014

Urmas Reinsalu, komisjoni liige alates 27.03.2014

Indrek Saar, komisjoni liige

Neeme Suur, komisjoni liige kuni 27.03.2014

Priit Toobal, komisjoni liige

Istungite arv

XII istungjärgul tuli põhiseaduskomisjon kokku **33.** korral, mis olid kõik korralised istungid, sealhulgas peeti 1 avalik istung, kus käsitleti kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel valimisea langetamist ja 1 ühisistung kultuurikomisjoniga.

Põhiseaduskomisjoni ja kultuurikomisjoni ühisel arutelul 11. veebruaril käsitleti kohalike omavalitsuste rahaliste vahendite toel ilmuvate ajalehtede konkurentsi eelist võrrelduna eraõiguslike maakonnalehtedega.

Eelnõude jaotus tulemuste alusel

Eelnõud, mille menetlemisel Riigikogu XII koosseisu VII istungjärgul oli juhtivkomisjoniks põhiseaduskomisjon:

- a) enne VII istungjärgu algust oli komisjoni menetluses 16 seaduseelnõu ja 4 otsuse eelnõu;
- b) põhiseaduskomisjon määrati 23 seaduseelnõu ja 9 otsuse eelnõu juhtivkomisjoniks;
- c) pärast VII istungjärgu lõppu on komisjoni menetluses 22 seaduseelnõu ja 2 otsuse eelnõu;

VII istungjärgul põhiseaduskomisjoni menetluses olnud eelnõudest:

d) võeti vastu 10 seaduseelnõu ja 10 otsuse eelnõu:

1. Erakonnaseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (439 SE)
2. Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse ja Euroopa Liidu kodaniku seaduse muutmise seaduse eelnõu (444 SE)
3. Isikut tõendavate dokumentide seaduse, riigilõivuseaduse ja riigipiiri seaduse muutmise seaduse eelnõu (550 SE)
4. Märgekirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse ning Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seadus (518 SE)
5. Protokoll nr 15 „Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni muutmise kohta“ ratifitseerimise seaduse eelnõu (581 SE)
6. Eesti lipu seaduse § 6 muutmise seaduse eelnõu (597 SE)
7. Kodakondsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (586 SE)
8. Kohtute seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (570 SE)
9. Riigikogu valimise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (617 SE)
10. Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (691 SE; 109 SE + 654 SE)
11. Riigikogu otsuse „Riigikogu otsuse „Julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjoni moodustamine“ muutmise“ eelnõu (534 OE)
12. Riigikogu otsuse „Riigikogu otsuse „Riigieelarve kontrolli erikomisjoni moodustamine“ muutmise“ eelnõu (540 OE)
13. Riigikogu otsuse "Saale Laose Riigikohtu liikmeks nimetamine" eelnõu (563 OE)
14. Riigikogu otsuse „Riigikohtu liikme Lea Laarmaa kohtunikuametist vabastamine“ eelnõu (595 OE)
15. Riigikogu otsuse „Riigikogu uurimiskomisjoni moodustamine VEB Fondi koondatud nõuete menetlemise ja rahuldamise asjaolude väljaselgitamiseks“ muutmise (606 OE)
16. Riigikogu otsuse „Riigikogu otsuse "Korruptsioonivastase erikomisjoni moodustamine" muutmise“ eelnõu (634 OE)
17. Riigikogu otsuse "Riigikogu otsuse "Riigieelarve kontrolli erikomisjoni moodustamine" muutmise" eelnõu (638 OE)
18. Riigikogu otsuse "Riigikogu otsuse "Julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjoni moodustamine" muutmise" eelnõu (639 OE)
19. Riigikogu otsuse "Riigikogu otsuse "Julgeolekuasutuste järelevalve erikomisjoni moodustamine" muutmise" eelnõu (640 OE)
20. Riigikogu otsuse „Malle Seppiku Riigikohtu liikmeks nimetamine“ eelnõu (674 OE)

e) lükati tagasi 5 seaduseelnõu ja 1 otsuse eelnõu:

1. Kodakondsuse seaduse § 29 muutmise seaduse eelnõu (459 SE)
2. Euroopa Parlamendi valimise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (577 SE)
3. Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse ja Riigikogu valimise seaduse muutmise seaduse eelnõu (607 SE)
4. Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse täiendamise seaduse eelnõu (629 SE)
5. Kodakondsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (645 SE)
6. Riigikogu otsuse „Riigikogu probleemkomisjoni moodustamine Vene Föderatsiooni telekanalite mõjutustegevuse vastustamiseks“ eelnõu (658 OE)

f) võeti tagasi 1 seaduseelnõu:

Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seaduse eelnõu (605 SE)

g) algatas põhiseaduskomisjon 5 seaduseelnõu:

1. Kodakondsuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (586 SE)
2. Riigikogu valimise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (617 SE)
3. Süüteomenetluses tekitatud kahju hüvitamise seaduse eelnõu (635 SE)
4. Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse muutmise seaduse eelnõu (651 SE)
5. Õiguskantsleri seaduse täiendamise seaduse eelnõu (663 SE)

Arvamuse andmised

Lisaks eelnõude menetlemisele andis põhiseaduskomisjon kuuel korral arvamuse Euroopa Liidu asjade komisjonile:

1. Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega muudetakse Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluse määrust, eelnõu kohta (komisjonis 11-02-2014)
2. Eesti seisukohad menetlusõiguste paketi kohta (komisjonis 11-02-2014)
3. EL-USA vahelist andmevahetust puudutavate Euroopa Komisjoni teatiste kohta (komisjonis 18-03-2014)
4. Euroopa Komisjoni teatise „Avatud ja turvalise Euroopa muutmise tõelisuseks“ kohta (komisjonis 20-05-2014)
5. Euroopa Komisjoni teatise „ELi uus õigusriigi tugevdamise raamistik“ kohta (komisjonis 10-06-2014)

6. Määruse, mis käsitleb liidu viisaeskirja, ning määruse, millega võetakse kasutusele ringreisiviisa, eelnõude kohta (komisjonis 10-06-2014)

Samuti andis põhiseaduskomisjon 23 korral arvamuse Riigikohtule põhiseaduslikkuse järelevalve asjades ning neljal korral Riigikogu komisjonile (rahanduskomisjonile kahel, keskkonnakomisjonile ja sotsiaalkomisjonile ühel korral).

Põhiseaduskomisjon arutas nelja õiguskantsleri ettepanekut ja otsustas toetada õiguskantsleri ettepanekuid nr 24, 25 ja 27 ning mitte toetada õiguskantsleri ettepanekut nr 28.

Lisaks arutas põhiseaduskomisjon õiguskantsleri ettepanekuid anda nõusolek Riigikogu liikmetelt Lauri Laasilt ning Priit Toobalilt saadikupuutumatuse äravõtmiseks ja nende kohta süüdistusakti koostamiseks ning Riigikogu liikmelt Urbo Vaarmannilt saadikupuutumatuse äravõtmiseks ja tema osas kohtumenetluse jätkamiseks.

Põhiseaduskomisjonile tegid ettekanded:

- Andmekaitse Inspeksiooni peadirektor isikuandmete kaitse seaduse ning avaliku teabe seaduse täitmisest 2013. aastal;
- Riigi peaprokurör prokuratuurile pandud ülesannete täitmise kohta 2013. Aastal.

Samuti kuulas põhiseaduskomisjon õiguskantsleri 2014. aasta tegevuse aruande ülevaadet.

Lisaks arutas põhiseaduskomisjon Vabariigi Presidendi otsust nr 348 „Käibemaksuseaduse ja raamatupidamise seaduse muutmise seaduse väljakuulutamata jätmine“.

Põhiseaduskomisjonis toimus ka Euroopa Komisjoni teatisel põhinev arutelu terrorismi ja vägivaldse äärmusluseni viivast radikaliseerumisest

Komisjon arutas vangide valimisõiguse küsimust ning toimus ka mõttevahetus Vabariigi Presidendi valimiskorra üle

Komisjoni välistegevus (delegatsioonid, välislähetused)

Põhiseaduskomisjoni esimehe Rait Maruste lähetus 16.-18. veebruaril 2014 Kreeka Vabariiki justiits- ja siseasjade komisjonide esimeeste kohtumisele.

Koostanud: Pille Naar, Silja Tammeorg